

i Løbet af Aaret 1846 yderligere undersøgt Naen og under 14de Februar 1847 afgivet en omfattende Betænkning, som senere er bleven betragtet som Basis for Arbejdet. Denne Betænkning, som har været i Udvalgets Hænder, har han — dette Forhold troer jeg ogsaa at burde fremhæve — ikke forelagt det daværende Generaltoldkammer, han staaer ingenlunde isoleret med Hensyn til den, men han har indsendt den igennem sin daværende Foresatte, Vandbygningsinspecteur, Capitain Christensen, som i alt Væsentligt har tiltraadt og anbefalet den, og som den almindelige Plan for Arbejderne vil det saaledes være naturligt, at den ogsaa er bleven underkastet al Prøvelse, som den efter Vandbygningsvæsenets daværende Organisation burde underkastes. Jeg lægger derved paa ingen Maade noget Skjul paa, at den hele afgivne Betænkning var en almindelig Betænkning, en Betænkning over Arbejdet i det Hele, og ikke en saa detailleret Betænkning, at den kunde lægges til Grund for ganske nøiagtige Overslag; man var forøvrigt dengang af den Ansættelse, at det ikke lod sig gjøre at lægge en saadan Plan, som i sin Detail omfattede det hele Arbejde, og dette er allerede udtalt af Digeinspecteur Petersen, der siger: det ligger i Forholdets Natur, at en Na, der har en Længde af henved 14 Mile — han har regnet Noget nedenfor Randers med — ikke godt paa engang kan underkastes en omfattende Regulering. Derfor har heller ikke Vandinspecteur Carlsen ved det Arbejde, han udførte i 1846, søgt at komme til aldeles nøiagtige Overslag, men han har kun søgt at lægge en almindelig Plan for det hele Arbejde, og dette Formaal har han opnaaet. Den ærede Taler, som sidst talte, har allerede fremsført Saameget om Sagen, der forholdt sig rigtigt, at jeg kan være endel fortørret, men jeg finder det dog nødvendigt at fremhæve de Hovedresultater, Vandinspecteuren kom til. Han meente, at man maatte sætte sig det Formaal paa hele Naens Løb at danne et seilbart Vandløb af idetmindste 3 Fods Dybde eller lidt derover ved Middelvandsstand, at man maatte give dette Færvand en Bredde af 40 Fod, at man langs Naen maatte anlægge en Trælvæi, som

kunde passeres af 2 Heste, samt at derhos Broerne maatte ombygges til en passende Høide for Passagen af saabanne Dampskibe, der kunde passere Naen, saaledes at Broerne ikke vare til Hindring; da det sidst Punkt udtrykkelig er optaget i hans Plan, fremgaaer det klart, at Hensynet til Dampskibsfarten har ligget for under den hele Forhandling om dette Arbejde, men derfor er det ikke nødvendigt, at de til de dermed forbundne Arbejder nødvendige Summer indbefattes under den Sum af 90,000 Rbd. Hans øvrige Forslag angaae de Aalegaard og Læregaard, som findes i Naen, men ikke paa det Stykke, hvorom her er Tale. Af den Erklæring, som Vandbygningsinspecteuren gav ved at indsende denne Plan, skal jeg kun fremhæve, at han meente, at hvis man opnaaede et saadant Færvand som det, Vandinspecteur Carlsen har paatænkt, saa vilde derved de Betingelser være fyldestgjorte, der fuldkommen svarede til dem, man havde anseet nødvendige for Skibsfarten fra Hamborg til Bøhmen; der er ikke for den forberedt et fordeeltigt Færvand end det, man vil give Gudena, og den var selvfølgelig ogsaa beregnet paa Dampskibe; men dog ønskede han ikke en større Dybde, men en større Bredde af Færvandet, uægtelig med Hensyn til Muligheden af, at flere Hjuldampskibe skulde passere hinanden. Det er forøvrigt et Hensyn, som af Andre er blevet fremhævet ikke fortiden at være saa paatrængende, men hvad Dybden og Retningen og den almindelige Plan for Færvandet angik, saa havde han aldeles ingen Betænkning derved, kun henstillede han, om ikke Udbyg og Krømninger paa sine Steder maatte være at bortskaffe. Hvad Dampskibes Benyttelse til Bugsering angaaer, da erklærede han ligeledes, at han ikke paa nogen Maade kunde antage, at de kunde finde Anvendelse paa Naen, og det saameget mindre, som der paa Eiberen, til og fra Rendsborg, hvor der dog er en saa stor Skibsfart, meget lidt bliver benyttet Bugseerdampskibe, hvorimod han er af den Formening, at Transportdampskibe vel vilde være praktiske paa Gudena. Imidlertid havde det tidligere Forslag af Digeinspecteur Petersen været sendt til Erklæring af Statsraad Holm, en Embedsmand, som levende har interesseret